

Egry József (1883-1951)

Szigligeti est (Szigligeti kúpok), 1932

Olaj, papírlemez, 69x98,5 cm

Jelezve jobbra lent: Egry József B.györök

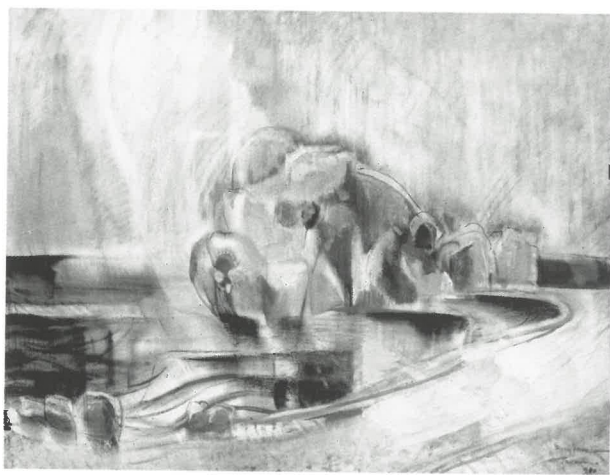
Kiállítva:

- Egry József gyűjteményes kiállítása. Tamás Galéria, Budapest, 1933., katalógus: 3.
- A Balatoni Társaság V. kiállítása. Nemzeti Szalon, Budapest, 1933., katalógus: 46.
- Egry József emlékkiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1971., katalógus: 137.

Reprodukálva:

- Egry József emlékkiállítása. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 1971., katalógus: 137.

Kikiáltási ár: 12 000 000 Ft / 48 000 EUR



Egry József: Taormina II., 1930, magántulajdon

Itáliai élmények

Orvosi javaslatra Egry József a harmincas évek elején feleségével több hónapra Olaszországba utazott. Járt Szicíliában, Nápolyban, Pompejiben, Rómában.

„...Szép volt, tanulságos volt, – írja Egry – azonban valahogy a lényeg mégis az itthoni atmoszférához kötött... Akármerre jártam, öntudatlanul is az itthoni világunkhoz mértem, vonzódtam, akár a Szajna-parton csavarogva, festegetve, akár a flandriai Memlingeek tanulmányozása... vagy a szicíliai Isola Bella festegetése közben – mindig magamat kerestem... Összehasonlítva a szicíliai képeimet a balatoniakkal: ott a kulisszaszerű hegytömegek, a páratlan, feketén kékülő tenger szigorúan helyéhez kötve, változatlanul.”

(in. Egry breviárium. 140.) A balatoni hegyvidékre hazatérve Egry festészetében még egy ideig az itáliai táj kemény kontúrokkal összefogott, vaskos formavilága élt tovább.

A szigligeti kúpok háttérből kiemelkedő határozott körvonalai a Taormina-képek robusztus sziklatömbjeinek monumentalitását idézik.

„Csak a Balatonnak vannak olyan jelenségei, tulajdonságai, melyek máshol nincsenek”

A szigligeti hegyek domborulatai – akár egy női akt, természetes érzékiséggel gömbölyödnek az alkonyati ég horizontjába. A rózsaszín, fehér, sárga csóvákban vibráló fénypázmák teret adnak a végtelen égboltnak. A lemenő nap utolsó sugarai narancs-vörösre festik a kúpok íves palástját, s a szélcsendes nyáresti mozdulatlanságban a túlsó partot egész közelinek érezzük. A sima vízre vetülő elmosódó színes foltkaréj, a hegyvonulat síkra vetített tükörképe, szinte karnyújtásnyira kerül a pallón szemlélődő festőtől. A falusi település kisházain és a szigligeti várrom falain egy-egy rózsaszín foltban verődik vissza a fény. Az árnyékba borult hegyoldalon, mint kiömlő tinta folyik alá a kék. Az áttetszővé hígított olajfestéket szinte akvarellként szívja magába a vastag papír. A fehér ecsetvonások sűrű szövete a fodrozódó Balaton ezüstösen csillogó vízcseppjeit láttatja. Az alkonyati táj szemlélésébe merülő festő valósággal feloldódik a természeti látvány végtelen dimenzióiban. Ember és természet eggyé válik, azonos törvények rendezik harmonikus egésszé közös létezésünket.

Egry József harmincas évek elején készült festménye az oeuvre ismert, szép darabja, jól dokumentált és reprodukált alkotás.

Gergely Mariann

